

ဖဲ DCF ဗီထံသုဉ်ညါတၢ်ဟံးဖျါဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤတရီုတပါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တကဟုကယၢ်ဖိသၢ်အခါ, ပဘၣ်ဆၢတၢ်လၢ မ့ၢ်ပၤကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်တဂၤန့ၣ် ကနၢ်လၢ မ့ၢ်တၢ်န့ၣ် ကဲထီၣ်အသးသပုၤတၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲဆၢမ့ၢ် “မ့ၢ်” န့ၣ်, တၢ်ကွဲးနီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီ ဒီးပၤတဂၤန့ၣ်အမံၤကဘၣ်တၢ်ဟံးလီၤအီၤလၢ တၢ်ဒီးသဒါဖိသၢ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤန့ၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်တၢ်မၤနီၣ် အပူၤလဲၣ်.

1. ပၤတဂၤန့ၣ်အမံၤ
2. အစ့ၤကတၢၢ် တၢ်ဂ့ၢ်အမ့ၢ်အတီအဂၤလၢ ကမၤစၢၤ ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ (အဒိ, အိၣ်ဖျါမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ)
3. မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီဒီး တၢ်ဃုသုဉ်ညါအတၢ်အိၣ်သး
4. တၢ်ဒီးသဒါဖိသၢ်အပတီၢ် လၢဘၣ်ထွဲလၢ တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ခါဆူညါလၢ ကမၤဘၣ်ဒိဖိသၢ်တဖၣ် - တၢ်ကွဲးနီၣ်ခဲလၢ တၢ်ထၢန့ၣ်အီၤဖဲ လၢယူၤ 1, 2009 မ့တမ့ၢ် အလီၢ်ခဲ

မ့ၢ်ပၤကဃျၢ်န့ၣ်လီၤဆူ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်သ့ၤ.

တသ့ၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၢတၢ်မၤခိၣ်ခဲအံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤခိၣ်လၢအိၣ်ဒီးအကံၢ်အစိတဖၣ် န့ၣ်လီၤဝဲသ့ ဖဲ -

- ▶ ပၤတဂၤလၢ ဘၣ်တၢ်သမံသမိးအီၤ မ့ၢ်ဟ့ၣ်အီၤတၢ်ပျဲ ဒီး
- ▶ တၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢမ့ၢ်ပၤဃုသုဉ်ညါဒီးဖိသၢ်တဖၣ်, ပၤသးစၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပၤသးပၤလၢအဂံၢ်စၢ်တဖၣ်

ယမ့ၢ်ဒီးန့ၣ် တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီန့ၣ် တၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီၣ်သးလဲၣ်.

မ့တမ့ၢ်လၢ နတၢ်တၢ်ဒီး တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီ ဒီး ထီၣ်ဒါတၢ်စံၣ်ညီၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ကထၢန့ၣ်လီၤနမံၤဆူ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးနီၣ်န့ၣ် ကမၤဘၣ်ဒိဖိသၢ်လဲၣ်.

တၢ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိဖိသၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် သ့လၢ -

- ▶ နကကွၢ်လုၢ်ဖိ ဖိသၢ်
- ▶ ကဲထီၣ် ပၤကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်ဖိသၢ်တဂၤ
- ▶ ဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်/တၢ်ကဟုကယၢ်လၢအပူၤဖျဲးတစိၣ်ဖိ
- ▶ မၤတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် မုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်လၢ တၢ်လီၤလၢပၤဃုသုဉ်ညါဒီး ဖိသၢ်တဖၣ်, ပၤသးစၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပၤသးပၤလၢအဂံၢ်စၢ်တဖၣ်

မ့ၢ်ဘၣ်ဃးလီၢ်အသးန့ၣ် ပၤအဂၤဃုထီၣ်နတၢ်ကွဲးနီၣ်သ့ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤပၤဃုသုဉ်ညါဒီး -

- ▶ တၢ်ဒီးသဒါဖိသၢ်/ပၤသးပၤအခၢ်စးတဖၣ်
- ▶ တၢ်ဂဲၤလီၤထံသးလၢကသံၣ်ကသီ အကမံးတံၢ်မိၢ်ပျဲ
- ▶ ကီၢ်စဲၣ်အပီၢ်ရီၤတဖၣ်

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီ

နမ့ၢ်မ့ၢ် ပၤအုၣ်သးအမ့ၢ်အတီန့ၣ် -

▶ စးထီၣ်လၢ လၢယန့ၣ်အါရံၤ 1 သီ, 1992 ဆူလၢအီၤကူး 31 သီ, 2007 -

နယုထီၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢ ကတၢ်တၢ်အဂီၢ် - ကိးဆၢကတီၢ်ဒီးသ့ န့ၣ်လီၤ.

▶ ဖဲ လၢစဲးပထုဘၣ် 1 သီ, 2007 မ့တမ့ၢ် အလီၢ်ခဲ -

နယုထီၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢ ကတၢ်တၢ်အဂီၢ် - ဖဲ 14 သီအတီၢ်ပူၤ ဖဲပဆူန့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် အလံာ်ပရၢအခါ လၢ -

- ⇒ ပတီၢ်ဟံးလၢ ကထၢန့ၣ်လီၤနမံၤ ဆူတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်
- ⇒ နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကယုထီၣ် တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီ တခါ

ယမ့ၢ်ဃုထီၣ်တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီတခါ တၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီၣ်သးလဲၣ်.

1. ပကဆဲးကျိးန့ၣ်လၢ ကဟံးလီၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ထံၣ်လီၢ်သး ဒီးပၤကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢအသဘူတဂၤ န့ၣ်လီၤ.
2. တုၤတၢ်ဟံးလီၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝံၤတဘျီန့ၣ်, ပကဆူန့ၣ်န့ၣ် တၢ်ဟံးဂၢ်ဟံးကျါအလံာ်ပရၢ ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါဘၣ်ဃး တၢ်ဃီထံသုဉ်ညါအဒိတဖၣ် (လၢတၢ်ဘျီတခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်) န့ၣ်လီၤ.
3. တၢ်ထံၣ်လီၢ်အိၣ်သကိးမ့ၢ်ဝံၤန့ၣ်, ပၤကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်က -
  - ⇒ လူၤဟံးမၤထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအမ့ၢ်အတီ
  - ⇒ မၤဟးဂီၤကွၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်တၢ်တၢ်
  - ⇒ နဲၣ် DCF ကျဲလၢကက့ၤအိးထီၣ်က့ၤ တၢ်ဃီထံသုဉ်ညါတၢ်
4. တၢ်ကဆူန့ၣ်န့ၣ် တၢ်ဆၢတံၢ်အလံာ်ပရၢ န့ၣ်လီၤ.
5. ပၤကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ် မ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအမ့ၢ်အတီ န့ၣ် -
  - ⇒ ပကထၢန့ၣ်လီၤနမံၤဆူ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ် (မ့တမ့ၢ် နမံၤမ့ၢ်အိၣ်ဟံးလံာ်န့ၣ် ပကဟံးဃာ်အီၤဖဲန့ၣ်)
  - ⇒ နပတံၢ်ဃုကညးတၢ်ဆၢတံၢ်ဆူ တၢ်မၤစၢၤပူၤကညီအကမံးတံၢ်မိၢ်ပျဲ အအိၣ်သ့

နမ့ၢ်တယုထီၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဖဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒိတၢ်ပျဲန့ၣ် အသိးဘၣ်န့ၣ် -

- ▶ နမံၤကဘၣ်တၢ်ထၢန့ၣ်လီၤအီၤဆူ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ် (မ့တမ့ၢ် နမံၤမ့ၢ်အိၣ်ဟံးလံာ်န့ၣ် ပကဟံးဃာ်အီၤဖဲန့ၣ်)
- ▶ တၢ်ဆၢတံၢ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်အလီၢ်ခဲကတၢၢ် ဒီးနတဒီးန့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ခါဆူညါ လၢနကယုထီၣ် တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အမ့ၢ်အတီ လၢဘၣ်

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ထူးသံကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်

နယုထီၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢ ကထူးသံကွၢ် (ထူးကွၢ်)နမၤလၢ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်သ့ တၢ်အအိၣ်လၢန့ၣ်လၢ အလီၤတၢ်လီၤဆဲးအပူၤလဲၣ် န့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်အိၣ်ခိးဆဲးယံာ်လဲၣ်န့ၣ် ခိးသန့ထီၣ်အသးလၢ -

- ▶ ဖဲနမ့ၢ်ပုၤအုၣ်သးအမ့ၢ်အတီၢ်အခါ
- ▶ နတၢ်ဒိသဒါဖိသုၣ်အပတီၢ် (မ့ၢ်အိၣ်တခါခါ)

ဖးကွၢ်ကဘျးပၤ 1 ဘၣ်ဃး လံာ်ပတံထီၣ်လၢဖဲဘျးဃုာ် လၢ ကမၤလီၤန့ၢ် ဖဲနယုထီၣ် တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ထူးသံကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အခါ န့ၣ်တက့ၢ်. ဖဲနအိၣ်လၢမုၢ်ခွါတၢ်မၤကမၢ်အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်အခါန့ၣ် နယုထီၣ်အီၤ တသ့ နီတခါဘၣ်.

ယမ့ၢ်ဃုထီၣ်တၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီၢ်တခါ တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

1. နကဒီးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူ ပုၤကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်အအိၣ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ကဆိကမိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် -
  - ⇒ န့ၣ်ခါ ဒီးတၢ်အုၣ်သးအမ့ၢ်အတီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်
  - ⇒ တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤပူၤကွၢ်ဆဲးယံာ်လဲၣ်
  - ⇒ မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးဒီးတဘျီ သ့တသ့
  - ⇒ တၢ်တမံၤမံၤလၢ နမၤတၢ်အီၤ လၢတၢ်ဆိတလဲအဂီၢ်
  - ⇒ တၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢ နတၢ်သကဲာ်ပဝးအဂီၢ်
2. တၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါနၤတၢ်ဆၢတံာ်, လၢဘၣ်တၢ်မၤအီၤဒီဖျါ DCF အပဒိၣ်ပပုၢ် န့ၣ်လီၤ.
3. နတၢ်ဃုထီၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်သမၤအီၤန့ၣ်, နကပတံဃုကညးတၢ်ဆူ တၢ်မၤစၢၤပုၤကညီအကမံးတံာ်မိၢ်ပုၤအအိၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဃုထီၣ် တခါ

1. ဖးကဘျးပၤ 1 ဖဲတၢ်ဒုးဖဲဘျး လံာ်အဒိ ဒ်သိး ကမၤလီ မ့ၢ်နကဃုထီၣ်အီၤတခါ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်အဝဲအံၤ န့ၣ်လီၤ.
2. မ့ၢ်သ့န့ၣ်, မၤပုၤ ကဘျးပၤ 2 ဘၣ်ဃး လံာ်ပတံထီၣ်လၢဖဲဘျးဃုာ်န့ၣ်တက့ၢ်
3. စံးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢလၢပုၤပုၤ ဒီး လီၤတၢ်လီၤဆဲး တက့ၢ်. တၢ်အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်တလၢပုၤဘၣ်န့ၣ် ပကဟံးဂ့ၢ်ဝီၤလၢနတၢ်ဃုထီၣ်အဂီၢ် တသ့ဘၣ်.
4. နံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်က့ၤကွၢ်ကဒါက့ၤအကလုာ် လၢနသံကွၢ်အီၤန့ၣ် တက့ၢ်.
5. ဆုၤလံာ်အဝဲန့ၣ်ဆူ -

ဖိသုၣ်ဂ့ၢ်ဝီၤဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိဝဲၤကျိၤ (Department for Children and Families)
 တၢ်က့ၤကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်နီၣ်လီၤအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ် ယူနုး
HC 1 North, 280 State Drive
Waterbury, VT 05671-1080

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤန့ၣ်, ဆဲးကျိး (802) 241-2321 တက့ၢ်.

နအိၣ်ဒီးတၢ် ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ -

- ▶ တၢ်ကတီၢ်ကျိးထံ တၢ်မၤစၢၤလၢအကလီတဖၣ် ဖဲနအဲကလံးကျိာ် မ့ၢ်တဂ့ၤဘၣ်
- ▶ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်လၢအကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲ နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး ပုၤက့ၢ်ဂီၤက့ၢ်

Vermont အတၢ်ဒိသဒါဖိသုၣ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလီၢ်

ပုၤတၢ်တၢ်မၤစၢၤခါစးကရၢ
 ဖိသုၣ်ဂ့ၢ်ဝီၤဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိဝဲၤကျိၤ